

Warszawa, dnia 14 października 2016 r.

Poz. 5

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW¹⁾

z dnia 7 października 2016 r.

w sprawie instrukcji likwidacyjnej dla organów celnych

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392 oraz z 2015 r. poz. 1064) zarządza się, co następuje:

§ 1. W celu ujednoczenia zasad postępowania organów celnych w zakresie likwidacji towarów o statusie celnym nieunijnym, będących w ich dyspozycji, wprowadza się instrukcję likwidacyjną dla organów celnych, stanowiącą załącznik do zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie Nr 14 Ministra Finansów z dnia 28 kwietnia 2009 r. w sprawie instrukcji likwidacyjnej (Dz. Urz. Min. Fin. poz. 35 oraz z 2011 r. poz. 13).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rozwoju i Finansów: wz. W. Jancyk

¹⁾ Minister Rozwoju i Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Finansów (Dz. U. poz. 1595).

Załącznik do zarządzenia Ministra Rozwoju i Finansów
z dnia 7 października 2016 r. (poz. 5)

INSTRUKCJA LIKWIDACYJNA DLA ORGANÓW CELNYCH

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Instrukcja określa sposób postępowania organów celnych w zakresie likwidacji towarów nieunijnych będących w dyspozycji organów celnych, które stały się własnością Skarbu Państwa na podstawie:

- 1) zrzeczenia się towaru na rzecz Skarbu Państwa, w przypadkach przewidzianych w przepisach prawa celnego;
- 2) prawomocnych orzeczeń sądowych.

§ 2. Ilekroć w instrukcji jest mowa o:

- 1) likwidacji towarów – rozumie się przez to czynności związane ze sprzedażą, nieodpłatnym przekazaniem lub zniszczeniem towarów;
- 2) organie likwidacyjnym – rozumie się przez to dyrektora izby celnej, na terenie właściwości którego znajduje się towar przeznaczony do likwidacji.

§ 3. Likwidacja towarów powinna nastąpić bez zbędnej zwłoki, po otrzymaniu przez organ likwidacyjny:

- 1) ostatecznej decyzji o wyrażeniu zgody na zrzeczenie się towaru na rzecz Skarbu Państwa;
- 2) prawomocnego orzeczenia sądu o przepadku rzeczy.

§ 4. W zakresie likwidacji towarów stosowane są wzory dokumentów funkcjonujące w Zintegrowanym Systemie Poboru Należności i Rozrachunków z UE i Budżetem ZEFIR 2 (System ZEFIR 2).

§ 5. Sposób przyjmowania, ewidencjonowania, przechowywania i wydawania towarów przeznaczonych do likwidacji określa odrębna instrukcja dotycząca sposobu prowadzenia gospodarki magazynowej w magazynach depozytowych i likwidacyjnych w izbach i urzędach celnych.

Rozdział 2

Likwidacja towarów stanowiących własność Skarbu Państwa

§ 6. 1. Likwidacji towarów stanowiących własność Skarbu Państwa dokonuje się w trybie i na zasadach określonych w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z uwzględnieniem przepisów prawa celnego.

2. Likwidacja towarów, które stały się własnością Skarbu Państwa na podstawie wydanego w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe prawomocnego

orzeczenia o ich przepadku, w którym sąd zarządził ich zniszczenie, dokonuje się na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2013 r. poz. 186, z późn. zm.) zwanej dalej „kodeksem karnym skarbowym”, z uwzględnieniem przepisów prawa celnego oraz przepisów odrębnych.

§ 7. 1. W przypadku likwidacji towarów, stanowiących własność Skarbu Państwa naczelnik urzędu celnego niezwłocznie występuje do organu likwidacyjnego o dokonanie likwidacji towaru, załączając ostateczną decyzję, wyrażającą zgodę na zrzeczenie się towaru na rzecz Skarbu Państwa albo prawomocne orzeczenie o przepadku oraz informacje i dane w zakresie uzgodnionym z organem likwidacyjnym.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, naczelnik urzędu celnego występując o dokonanie likwidacji towaru podaje:

- 1) numer sprawy przekazywanej do organu likwidacyjnego;
- 2) opis towaru oraz wszelkie posiadane dane pozwalające na ustalenie wartości towaru;
- 3) pozycję taryfy celnej, obowiązującą stawkę celną i stawki podatkowe;
- 4) miejsce przechowywania towaru;
- 5) inne dane w zakresie uzgodnionym z organem likwidacyjnym.

3. W przypadku towarów objętych zakazami lub ograniczeniami, określonymi w odrębnych przepisach, występując o dokonanie likwidacji towaru należy dodatkowo wskazać:

- 1) rodzaj zakazu lub ograniczenia, któremu podlega towar;
- 2) warunki, jakie będzie musiał spełnić nabywca, aby towar mógł zostać objęty procedurą celną dopuszczenia do obrotu lub zostać powrotnie wywieziony.

4. Wystąpienie o likwidację towaru może dotyczyć więcej niż jednej sprawy.

§ 8. 1. W przypadku gdy sposób likwidacji towaru poprzez zniszczenie wynika z przepisu art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2015 r. poz. 858, z późn. zm.) albo art. 31 ust. 6 kodeksu karnego skarbowego, naczelnik urzędu celnego występując o dokonanie zniszczenia towaru podaje:

- 1) numer sprawy przekazywanej do organu likwidacyjnego;
- 2) opis towaru;
- 3) miejsce przechowywania towaru;
- 4) inne dane w zakresie uzgodnionym z organem likwidacyjnym.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przepisów rozdziału 3 nie stosuje się. Organ likwidacyjny na podstawie otrzymanych danych sporządza wykaz towarów nienadających się do obrotu handlowego lub niemających wartości użytkowej.

§ 9. 1. O likwidacji towaru i poniesionych kosztach organ likwidacyjny powiadamia naczelnika urzędu celnego, na którym ciąży obowiązek uregulowania sytuacji towaru lub wykorzystania tych informacji w innych celach służbowych.

2. Naczelnik urzędu celnego nie obciąża osób zobowiązanych kosztami likwidacji towaru i jego przechowania, jeżeli koszty te nie przekraczają kwoty opłaty za nadanie przesyłki listowej poleconej za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, pobieranej przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, z późn. zm.).

Rozdział 3

Komisja do spraw likwidacji towarów

§ 10. Komisję do spraw likwidacji towarów, zwaną w niniejszym rozdziale „komisją”, powołuje organ likwidacyjny.

§ 11. 1. Zadaniem komisji jest zaproponowanie właściwego sposobu likwidacji oraz oszacowanie wartości towaru w przypadku wyboru likwidacji w sposób inny niż zniszczenie.

2. Komisja proponuje właściwy sposób likwidacji, uwzględniając:

- 1) ustaloną uprzednio szacunkową wartość towaru;
- 2) informacje i dane, o których mowa w § 7 ust. 1-3.

3. Szacunkową wartością towaru jest:

- 1) wartość towaru na rynku krajowym – w przypadku sprzedaży po cenie, w której zawarta jest kwota należności celnych przywózowych i innych należności, które ciążyą na towarze w związku z jego dopuszczeniem do obrotu na obszarze celnym Unii Europejskiej, zwanej dalej „Unią”;
- 2) wartość towaru na rynku krajowym pomniejszona o kwoty należności celnych przywózowych i innych należności, które mogą ciążyć na towarze w związku z jego dopuszczeniem do obrotu na obszarze celnym Unii – w przypadku sprzedaży pod warunkiem dopełnienia przez nabywcę formalności wymaganych do objęcia towaru dopuszczalną procedurą celną.

4. Ustalenie wartości towaru na rynku krajowym odbywa się na podstawie oględzin towaru, z uwzględnieniem materiałów zebranych w sprawie, w tym opinii biegłych, a także stanu towaru, czasu i warunków przechowywania, posiadanych atestów albo ich braku, instrukcji użytkowania, gwarancji, a także podaży i popytu na rynku krajowym.

§ 12. Z przeprowadzonych czynności komisja sporządza protokół. W przypadku zaproponowania likwidacji towaru poprzez nieodpłatne przekazanie lub zniszczenie komisja sporządza wykaz towarów nienadających się do obrotu handlowego lub niemających wartości użytkowej. Dokumenty te są zatwierdzane przez organ likwidacyjny.

Rozdział 4

Likwidacja towarów poprzez sprzedaż

§ 13. 1. Sprzedaż towarów odbywa się zgodnie z zasadami i przepisami określonymi w § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 2011 r. w sprawie rozciągnięcia stosowania przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. poz. 237, z późn. zm.).

2. Organ likwidacyjny, kierując się zasadą gospodarnego prowadzenia likwidacji, wybiera właściwą formę sprzedaży, w zależności od rodzaju towaru, mając na uwadze w szczególności:

- 1) uzyskanie najwyższej ceny sprzedaży;
- 2) zminimalizowanie kosztów związanych ze sprzedażą.

§ 14. 1. Sprzedaż towaru odbywa się:

- 1) pod warunkiem dopełnienia przez nabywcę formalności wymaganych do objęcia towaru procedurą celną albo do jego powrotnego wywozu;
- 2) po cenie, w której zawarta jest kwota należności celnych przywozowych oraz innych należności z tytułu dopuszczenia towarów do obrotu na obszarze celnym Unii.

2. Jeżeli sprzedaż następuje pod warunkiem dopełnienia przez nabywcę formalności wymaganych do objęcia towaru procedurą celną albo do jego powrotnego wywozu, organ likwidacyjny może udzielić nabywcy informacji o szacunkowej kwocie należności celnych przywozowych oraz innych należności, które mogą ciążyć na towarze w związku z jego dopuszczeniem do obrotu na obszarze celnym Unii.

§ 15. 1. Organ likwidacyjny wystawia nabywcom towarów faktury na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

2. Jeżeli sprzedaż towaru nastąpiła pod warunkiem dopełnienia przez nabywcę formalności wymaganych do objęcia towaru procedurą celną albo do powrotnego wywozu, organ likwidacyjny umieszcza w wystawianej przez siebie fakturze odpowiednią adnotację.

3. Jeżeli sprzedaż towaru nastąpiła po cenie, w której zawarta jest kwota należności celnych przywozowych i innych należności z tytułu dopuszczenia towaru do obrotu na obszarze celnym Unii, kwoty tych należności powinny zostać wyodrębnione na fakturze i są podstawą do zaksięgowania w Systemie ZEFIR 2. Wystawiana faktura zawiera także adnotację organu likwidacyjnego o dopuszczeniu sprzedanych towarów do obrotu na obszarze celnym Unii.

§ 16. Sprzedaż towarów podlegających zakazom lub ograniczeniom może być dokonana pod warunkiem dopełnienia przez nabywcę formalności wymaganych do objęcia towarów procedurą celną albo ich powrotnego wywozu, w terminie wyznaczonym przez organ likwidacyjny.

§ 17. Nabywca potwierdza odbiór towarów na egzemplarzu protokołu zdawczo-odbiorczego, stanowiącego załącznik do ewidencji magazynowej albo na fakturze.

§ 18. 1. W przypadku sprzedaży po cenie zawierającej kwoty należności celnych przywozowych oraz innych należności z tytułu dopuszczenia towarów do obrotu na obszarze celnym Unii wydanie towaru nabywcy następuje po zawarciu umowy sprzedaży i dokonaniu zapłaty ustalonej ceny.

2. W przypadku sprzedaży dokonanej pod warunkiem dopełnienia formalności niezbędnych do objęcia towaru dopuszczalną procedurą celną wydanie towaru nabywcy następuje po pobraniu zabezpieczenia należności celnych przywozowych oraz innych należności z tytułu dopuszczenia towarów do obrotu na obszarze celnym Unii.

Rozdział 5

Likwidacja towarów poprzez nieodpłatne przekazanie

§ 19. Towary stanowiące własność Skarbu Państwa mogą zostać nieodpłatnie przekazane na zasadach i w trybie określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 lutego 2011 r. w sprawie rozciągnięcia stosowania przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z uwzględnieniem przepisów prawa celnego oraz przepisów odrębnych.

§ 20. W przypadku towarów objętych ograniczeniami, określonymi w odrębnych przepisach, nieodpłatne przekazanie może nastąpić na rzecz osoby, która spełni wymogi wynikające z tych ograniczeń lub dokona powrotnego wywozu towaru, w określonym przez organ likwidacyjny terminie.

§ 21. 1. W przypadku nieodpłatnego przekazania towaru, naczelnik urzędu celnego zobowiązany do uregulowania sytuacji towaru:

- 1) wydaje decyzję o dopuszczeniu towaru do obrotu i określeniu kwoty należności celnych przywozowych i innych należności z tytułu dopuszczenia towaru do obrotu, z możliwością zastosowania, na wniosek osoby na rzecz której dokonano nieodpłatnego przekazania, zwolnienia z należności celnych;
- 2) przyjmuje zgłoszenie towaru do powrotnego wywozu, o ile spełnione są wszystkie wymogi formalne.

2. Zastosowanie zwolnienia z należności celnych w stosunku do osób, na rzecz których nastąpiło nieodpłatne przekazanie towaru, może nastąpić na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiającego wspólnotowy system zwolnień celnych (Dz. Urz. WE L 324 z 10.12.2009 r., str. 23).

§ 22. Przepis § 18 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6

Likwidacja towarów poprzez zniszczenie

§ 23. 1. Zniszczenie towaru odbywa się pod nadzorem komisji do spraw zniszczenia towarów, zwanej w niniejszym rozdziale „komisją”, powołanej przez organ likwidacyjny.

2. W skład komisji nie mogą wchodzić osoby, które brały udział w zakwalifikowaniu towarów do zniszczenia.

§ 24. 1. Organ likwidacyjny może powierzyć zniszczenie towarów podmiotowi wyspecjalizowanemu w niszczeniu towarów określonego rodzaju.

2. Procedury zniszczenia towarów, tryb sprawowania dozoru celnego, sposób dokumentowania tych czynności oraz wysokość i warunki regulowania płatności za świadczoną usługę, powinny zostać ustalone w umowie zawartej pomiędzy organem likwidacyjnym a podmiotem, o którym mowa w ust. 1.

§ 25. Z czynności zniszczenia towaru sporządzany jest protokół, który podpisują członkowie komisji. Protokół powinien określać w szczególności sposób zniszczenia towarów oraz opis pozostałości pochodzących ze zniszczenia.

§ 26. 1. Organ likwidacyjny podejmuje próbę sprzedaży pozostałości pochodzących ze zniszczenia towarów, a w przypadku gdy ich sprzedaż jest niemożliwa lub znacznie utrudniona, dokonuje ich ostatecznego zniszczenia.

2. W przypadku gdy organ likwidacyjny oceni, że zarówno sprzedaż, jak i zniszczenie pozostałości pochodzących ze zniszczenia towarów są niemożliwe lub znacznie utrudnione, przekazuje sprawę do naczelnika urzędu celnego, w celu objęcia pozostałości procedurą celną dopuszczenia do obrotu.

3. Naczelnik urzędu celnego wydaje decyzję o dopuszczeniu pozostałości do obrotu, w której określa w szczególności kwotę należności celnych przywozowych i innych należności z tytułu objęcia towaru procedurą celną.

§ 27. 1. Zniszczenia towaru stanowiącego własność Skarbu Państwa:

- 1) na skutek zrzeczenia się towaru na rzecz Skarbu Państwa w przypadkach przewidzianych w przepisach prawa celnego,
- 2) na podstawie prawomocnego orzeczenia o jego przepadku, wydanego w postępowaniu cywilnym lub w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, jeżeli sąd w orzeczeniu o przepadku nie zarządził zniszczenia towaru

– dokonuje się na zasadach i w trybie określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 lutego 2011 r. w sprawie rozciągnięcia stosowania przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym

w administracji, z uwzględnieniem regulacji wynikających z przepisów prawa celnego oraz przepisów odrębnych.

2. Zniszczenia towaru stanowiącego własność Skarbu Państwa na podstawie wydanego w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe prawomocnego orzeczenia o jego przepadku, w którym sąd zarządził zniszczenie towaru, lub których zniszczenie następuje na mocy art. 31 § 6 kodeksu karnego skarbowego, dokonuje się na zasadach i w trybie określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu niszczenia przedmiotów, których przepadek orzekł sąd (Dz. U. poz. 943), z uwzględnieniem przepisów prawa celnego oraz przepisów odrębnych.